

VAI TRÒ CỦA GIẢNG VIÊN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ VỚI VIỆC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

✍️ ĐẶNG THỊ PHƯƠNG DUYÊN*

Ngày nhận: 25/10/2023

Ngày phản biện: 22/11/2023

Ngày duyệt đăng: 01/12/2023

Tóm tắt: Nền tảng tư tưởng là vấn đề cốt lõi của một chính đảng cách mạng và cũng là trọng điểm của cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng. Nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước hết thuộc về những người làm công tác tư tưởng, trong đó có đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Bài viết phân tích sự cần thiết phải đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giai đoạn hiện nay, chỉ ra vai trò của giảng viên lý luận chính trị cũng như yêu cầu đặt ra đối với đội ngũ này trong việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Từ khóa: Giảng viên; lý luận chính trị; đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

THE ROLE OF POLITICAL THEORY LECTURERS IN PROTECTING THE PARTY'S IDEOLOGICAL FOUNDATION

Abstract: The ideological foundation is the core issue of a revolutionary political party and also the main of the struggle in the ideological field. The duty of safeguarding the Party's ideological foundation falls mostly on ideological workers, particularly political theory teachers. The article examines the contemporary need to battle to protect the Party's intellectual core, highlighting the function of political theory lecturers as well as the implementation constraints placed on this team the job of protecting the Party's ideological foundation.

Keywords: lecturer; political theory; defending the ideological underpinning of the party.

1. Đặt vấn đề

Cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng luôn là vấn đề khó khăn, phức tạp mà giai cấp công nhân và Đảng phải đối mặt. Trong giai đoạn gần đây, với những diễn biến phức tạp của tình hình thế giới và trong nước, các thế lực thù địch ngày càng ráo riết chống phá sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước mà tập trung nhất là phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng. Vì vậy, vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng luôn được Đảng ta xác định là nhiệm vụ cơ bản, cấp thiết. Để thực hiện tốt nhiệm vụ đó, đòi hỏi nỗ lực của toàn Đảng và cả hệ thống chính trị, trong đó lực lượng có vai trò vô cùng quan trọng là đội ngũ giảng viên lý luận chính trị.

2. Sự cần thiết phải bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Nhìn từ góc độ một giai cấp lãnh đạo cách mạng, giai cấp đó nhất định phải củng cố, bảo vệ hệ tư tưởng của mình, đấu tranh chống lại mọi nguy cơ làm suy yếu hay phá bỏ hệ tư tưởng đó. Đối với giai cấp công nhân, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chính là bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, bảo vệ vũ khí lý luận của giai cấp đó.

Giai cấp công nhân muốn thực hiện thắng lợi sứ mệnh lịch sử của mình thì phải được giác ngộ,

phải thành lập được chính đảng tiên phong - Đảng Cộng sản; chính đảng đó phải thực sự vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đủ năng lực lãnh đạo giai cấp và lãnh đạo toàn xã hội thực hiện các mục tiêu cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam”. Bất cứ khi nào và bao giờ, việc thờ ơ, sao nhãng, xem thường lý luận của chủ nghĩa Mác trong Đảng, trong giai cấp công nhân đều có nguy cơ khiến phong trào công nhân quay trở về trình độ tự phát và đưa cách mạng đến thất bại. Sự sụp đổ của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu là một ví dụ điển hình.

Trong điều kiện một Đảng cầm quyền, việc truyền bá, củng cố hệ tư tưởng chính trị của Đảng là yếu tố quan trọng, giúp giữ vững sự lãnh đạo về chính trị, tư tưởng của một giai cấp, một chính đảng đối với các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Nhiều năm qua, các thế lực phản động, thù

* Trường Đại học Công đoàn

địch tìm mọi cách xuyên tạc, phủ nhận con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng cũng như những thành quả cách mạng mà Đảng và Nhân dân ta đã đạt được; gieo rắc sự hoài nghi về tính khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, gây mơ hồ về mục tiêu, lý tưởng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.

Như vậy, nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống các luận điệu sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, trong đó đội ngũ giảng viên lý luận chính trị là lực lượng trực tiếp tham gia vào quá trình truyền bá hệ tư tưởng, định hướng tư tưởng và đấu tranh bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ.

Vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là yêu cầu tất yếu, liên quan đến sự sống còn của đường lối chính trị cũng như uy tín, tầm vóc, vai trò lãnh đạo của Đảng. Đảng ta đã có nhiều chỉ thị, nghị quyết về vấn đề này, trong đó có hai văn kiện quan trọng, Chỉ thị số 23-CT/TW (ngày 09/02/2018) của Ban Bí thư Về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới và Nghị quyết số 35-NQ/TW, (ngày 22/10/2018), của Bộ Chính trị Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới.

Trong Chỉ thị số 23-CT/TW (ngày 09/02/2018) của Ban Bí thư Về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới, Đảng ta chỉ rõ, bên cạnh những kết quả đạt được, “nhìn chung, chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa cao; tri thức kinh điển chưa được coi trọng đúng mức; một số quan điểm, học thuyết của các nhà kinh điển chưa được nghiên cứu, nhận thức một cách đầy đủ và chậm được bổ sung, phát triển để đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”. Đảng cũng chỉ rõ nguyên nhân của hạn chế đó chủ yếu là do nhận thức chưa đầy đủ về ý nghĩa, vị trí, tầm quan trọng của việc đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới”, “chậm đổi mới phương pháp giảng dạy, học tập trong đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên” ...Trong khi đó, các thế lực thù địch, đối

tượng cơ hội chính trị đẩy mạnh các hoạt động chống phá hệ tư tưởng, Cương lĩnh, đường lối chính trị của Đảng.

Trong Nghị quyết số 35-NQ/TU, ngày 22-10-2018, của Bộ Chính trị Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới, Đảng ta chỉ rõ, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ Đảng, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng; Bảo vệ nhân dân, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Bảo vệ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; Bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc; Giữ gìn môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước. Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; Là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân, trong đó lực lượng tuyên giáo các cấp là nòng cốt; Là công việc tự giác, thường xuyên của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp, của từng địa phương, cơ quan, đơn vị, của cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu.

Nghị quyết đề ra 6 giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm, trong đó có nhiệm vụ nâng cao nhận thức trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân về những nội dung cơ bản và giá trị to lớn của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; Đổi mới nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục đối với các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ, nhằm nâng cao sức đề kháng, khả năng chủ động đấu tranh, phản bác những quan điểm sai trái, thù địch; Hoàn thiện hệ thống lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta trong tình hình mới; Đổi mới nội dung, phương thức, nâng cao chất lượng và hiệu quả tuyên truyền về chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch theo hướng chủ động, có tính thuyết phục cao, hấp dẫn; Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác kiểm tra, giám sát tổ chức thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát và kiên quyết xử lý kịp thời, nghiêm minh các tổ chức đảng, đảng viên vi phạm Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng. Siết chặt kỷ cương, kỷ luật trong Đảng; Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý và sử dụng internet, mạng xã hội. Phát huy cao nhất trách

nhệm của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, trước hết là người đứng đầu trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch...

3. Vai trò của giảng viên lý luận chính trị trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Nhiều năm qua, bên cạnh những thành tựu đạt được dưới sự lãnh đạo của Đảng, đất nước còn gặp nhiều khó khăn, thử thách; Bên cạnh những giá trị tiến bộ, tích cực đang được xây dựng, củng cố, những cái xấu, cái tiêu cực vẫn tồn tại, len lỏi trong cộng đồng, ở mọi lĩnh vực của đời sống. Những điều đó đã và đang tác động trực tiếp tới nhận thức, tư tưởng của cán bộ, đảng viên, nhân dân, trong đó có thế hệ trẻ. Sinh viên là lớp người trẻ, ở tuổi định hình về nhân cách, nhưng cũng dễ xáo trộn về tâm lý, tư tưởng, dễ tổn thương và dễ bị kích động. Họ cũng là đối tượng được hướng đến của các thế lực thù địch trong việc thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình”. Do đó, nếu không chuẩn bị một nền tảng tư tưởng, tâm lý vững vàng, họ dễ bị lôi kéo, sa ngã, dễ vi phạm chuẩn đạo đức, giá trị xã hội, thậm chí vi phạm pháp luật. Mặt khác, với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, mạng xã hội, các thông tin về một hoạt động, sự việc, sự vụ bất kỳ, dưới góc nhìn của bất kỳ ai có thể lan nhanh trong cộng đồng, tác động mạnh tới tâm lý, tư tưởng của các bộ, đảng viên, sinh viên. Do đó, việc giáo dục lý luận chính trị, tư tưởng trong nhà trường cũng nhằm chuẩn bị tốt công tác dự báo, phòng ngừa, tạo khả năng “miễn dịch” với những thông tin tiêu cực, nâng cao năng lực phân tích, đánh giá, từ đó lựa chọn, định hướng thông tin cho phù hợp.

Công tác giáo dục lý luận chính trị được xem là một nhiệm vụ trọng yếu trong công tác Đảng, là nhiệm vụ của tất cả các cấp ủy Đảng, người đứng đầu, mỗi cán bộ đảng viên, trong đó, giảng viên lý luận chính trị có vai trò hết sức quan trọng:

Một là, giảng viên lý luận chính trị là người trực tiếp truyền thụ tới người học những nguyên lý khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối chính trị của Đảng. Thông qua các bài giảng, các giờ thảo luận, trao đổi, tranh luận, giảng viên lý luận chính trị giúp người học tiếp cận một cách hệ thống các quan điểm khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam, giúp người học bồi dưỡng thế giới quan khoa học và nhân sinh quan cách mạng. Quá trình truyền thụ các nguyên lý của

chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng cũng đồng thời là quá trình giảng viên phải phân tích, đấu tranh với các quan điểm phản khoa học trong từng nội dung liên quan đến các học phần mình đảm nhiệm. Qua đó, giúp người học hình thành tư duy phản biện, phê phán, thái độ khách quan, nhân văn trước các vấn đề chính trị - xã hội cũng như các vấn đề khác của đời sống. Với sự vững vàng về chuyên môn, linh hoạt, sáng tạo trong thực hành nghề nghiệp, giảng viên lý luận chính trị sẽ làm cho những giá trị khoa học, cách mạng, nhân văn của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh thấm sâu trong nhận thức, tư tưởng của thế hệ trẻ, đồng thời giúp các em nhận biết và phân biệt những giá trị và phản giá trị, từ đó củng cố niềm tin của các thế hệ sinh viên vào nền tảng tư tưởng, vào đường lối chính trị của Đảng, từ đó chuyển hóa thành động cơ, thái độ, hành động thực tiễn phù hợp.

Hai là, giảng viên lý luận chính trị là người trực tiếp “truyền lửa” nhiệt tình cách mạng và ý thức tự giác cho người học. Thông qua các bài giảng, bên cạnh trình độ chuyên môn nghiệp vụ, với tinh thần trách nhiệm, tâm huyết, thái độ nhân văn trong giảng dạy, giảng viên sẽ giúp người học có niềm tin mạnh mẽ hơn vào các giá trị tốt đẹp, nhân văn, từ đó giúp các em hình thành và củng cố nhân sinh quan tích cực, định hướng giá trị để phát triển hoàn thiện bản thân và có thái độ, hành vi đúng mực trước những tác động nhiều chiều của cuộc sống. Thông qua nhân cách của mình, giảng viên cũng là người trực tiếp thúc đẩy, cổ vũ sinh viên, thế hệ trẻ trong việc rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, “lấy cái đẹp dẹp cái xấu”, giúp họ có khả năng đề kháng trước những tác động tiêu cực, thông tin “xấu, độc”, góp phần tích cực vào việc ngăn chặn, làm thất bại âm mưu và hoạt động “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch nhằm vào đối tượng là sinh viên.

Ba là, là người có trình độ chuyên môn sâu rộng về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, giảng viên lý luận chính trị có khả năng nhận diện, kịp thời phân tích các thông tin, luận điệu sai trái, thù địch, thông tin “xấu, độc”. Từ đó, các giảng viên sẽ thu thập thông tin, tập hợp luận cứ, chuẩn bị đầy đủ cơ sở khoa học để phản biện và đấu tranh có hiệu quả với các luận điệu sai trái, thù địch, đồng thời hướng dẫn người học các kỹ năng để nhận diện và biết cách ứng xử phù hợp với những quan điểm, tư tưởng đó. Việc đấu tranh có hiệu

quả đối với các quan điểm sai trái, thù địch, đồng thời cũng là sự củng cố, khẳng định các giá trị khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam.

Sức sống của một học thuyết không nằm ở câu chữ mà ở giá trị thực tiễn của nó, khi được lan tỏa sâu rộng trong quần chúng nhân dân, được vận dụng trong cuộc sống và mang lại những thành quả kinh tế - xã hội cụ thể. Đội ngũ giảng viên lý luận chính trị là những người trực tiếp làm lan tỏa hệ tư tưởng đó, góp phần thúc đẩy động cơ và thái độ hành vi của người học trong việc cụ thể hóa lý luận thành hành động thực tiễn.

4. Yêu cầu đối với giảng viên lý luận chính trị trong việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Mỗi cán bộ, giảng viên cần xác định rõ việc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là trách nhiệm và cũng là lương tâm của cán bộ, đảng viên - giảng viên lý luận chính trị. Vì vậy, phải luôn nâng cao ý thức trách nhiệm trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ. Không ngừng làm giàu tri thức khoa học, bồi dưỡng thế giới quan khoa học của bản thân bằng cách học hỏi, nâng cao trình độ chuyên môn và mở rộng hiểu biết ở nhiều lĩnh vực khác nhau.

Cần hiểu đúng, thực chất các nguyên lý lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Gắn lý luận đó với thực tiễn sinh động và trong mối liên hệ với các lĩnh vực khoa học chuyên ngành, liên ngành khác. Tăng cường trao đổi chuyên môn để củng cố kiến thức, điều chỉnh tư duy và khắc phục những hạn chế, thiếu sót của bản thân. Không thể bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước những thủ đoạn chống phá tinh vi của kẻ thù tư tưởng, nếu những người làm công tác tư tưởng nói chung và đội ngũ giảng viên lý luận chính trị nói riêng không có đủ vốn hiểu biết sâu rộng về hệ tư tưởng đó. Những sinh hoạt chuyên đề chuyên sâu gắn với các nội dung Triết học Mác - Lênin, Kinh tế - Chính trị Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, vừa giúp củng cố và hiểu sâu hơn về các nguyên lý lý luận, vừa tìm cách vận dụng để giải quyết các vấn đề thực tiễn một cách phù hợp.

Tăng tính thuyết phục, hấp dẫn cho các bài giảng thông qua hiểu biết chuyên sâu về chuyên ngành cũng như sự am hiểu thực tiễn các vấn đề kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội trong nước và quốc tế; Bồi dưỡng thêm vốn kiến thức lịch sử, văn hóa, tiếp cận với tri thức khoa học mới; Đa

dạng hóa các hình thức, phương pháp giảng dạy như kết hợp phương pháp dạy học truyền thống với các phương pháp hiện đại; gắn truyền thụ lý luận với các hoạt động ngoại khóa như Hành trình di sản, gặp gỡ chuyên gia, các cuộc thi tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, lịch sử dân tộc Việt Nam hay các vấn đề kinh tế, chính trị, văn hóa trong nước và quốc tế... Những phương pháp đó vừa giúp truyền tải thông tin khoa học, vừa định hướng tư tưởng đúng đắn đối với người học, tạo nền tảng thế giới quan khoa học và nhân sinh quan tích cực cho người học. Sáng tạo trong chuyên môn để lựa chọn các vấn đề thực tiễn trong bài giảng một cách phù hợp, qua đó khẳng định giá trị khoa học của hệ tư tưởng của Đảng, đồng thời có căn cứ khoa học để phê phán các quan điểm sai trái, thù địch.

Nhạy bén với các vấn đề chính trị, xã hội, kịp nhận diện những biểu hiện tiêu cực, "diễn biến hòa bình", đồng thời nhạy bén với các biểu hiện sai lệch trong nhận thức và thái độ của người học, của quần chúng để sớm có những định hướng, điều chỉnh phù hợp.

Mài sắc vũ khí tư tưởng, kết hợp với tinh thần, ý chí đấu tranh không khoan nhượng với các luận điệu sai trái, thù địch. Trong cuộc sống, cần rèn luyện bản lĩnh, kiên trì bảo vệ cái đúng, mạnh dạn đấu tranh với thái độ và hành vi xuyên tạc, bóp méo lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, với những hiện tượng "con người macxit nhưng tâm hồn đã phai nhạt tinh thần macxit".

Tri thức và niềm tin khoa học, tinh thần cầu thị, phương pháp biện chứng, thái độ nhân văn, đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh,... là những yếu tố mà mỗi giảng viên lý luận chính trị nhất định phải có để đóng góp có hiệu quả vào việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối chính trị của Đảng cũng như đấu tranh có hiệu quả đối với những quan điểm sai trái, thù địch. □*

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Chỉ thị số 23-CT/TW (ngày 09/02/2018) của Ban Bí thư Về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới*.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết số 35-NQ/TU, ngày 22-10-2018 của Bộ Chính trị về Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia, Sự thật, Hà Nội.
4. Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập, tập 2, 8*, Nxb Chính trị Quốc gia, Sự thật, Hà Nội.